

1. kateheza: Adam in Eva

Že takoj po stvarjenju človeka beremo o tem, da Adam izkuša globoko stisko. Nenavadno, saj je živel v raju in brez vsakega greha. Njegova težava je osamljenost. Človek je ustvarjen po Božji podobi, zato hoče živeti v ljubezenskem odnosu. Ni ustvarjen kot samozadosten. Nekomu mora povedati, da ga ima rad. Z nekom mora deliti svoje skrbi in veselje. Niti življenje v popolnem raju, obilje hrane in popolno gospostvo nad živalmi ga ne more potolažiti. Bog prepozna Adamovo stisko in odgovori nanjo tako, da iz njegovega rebra ustvari ženo, da bi ga dopolnjevala. Življenje v zakonu torej ni človekova iznajdba, ampak je zakon ustanovil Bog. On je tudi določil, da je namen zakona iskanje edinosti, saj pravi, da bosta oba eno.

Adam je naravnost navdušen. Prve človekove besede, ki so zapisane v Svetem pismu, so namenjene družici: *»To je končno kost iz mojih kosti in meso iz mojega mesa; ta se bo imenovala móžinja, kajti ta je vzeta iz moža«* (1Mz 2,23). Adam najde svojo dopolnitev v Evi. Brez nje je nepopoln. Adam in Eva le skupaj v edinosti odsevata pravo podobo Boga.

Beseda »pomoč«, ki se uporablja za opis Eve v 1 Mz 2,20 pomeni *»obdati, zaščititi ali pripomoči, pomagati«*. Eva je bila ustvarjena, da bi bila ob Adamu kot njegova »druga polovica«, da bi bila njegova pomočnica in tovarišica. To nikakor ne pomeni, da je nižja od Adama, ali da mu ni enakovredna. Sveto pismo navsezadnje tudi Svetega Duha imenuje Pomočnika, pa zaradi tega ni drugorazreden. Vloga Eve je torej, da je Adamu v pomoč.

Sveto pismo v nadaljevanju pojasnjuje, da bo *»zaradi tega mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta eno meso«* (1 Mz 2,24). Če najprej ne *'zapustiš'*, se ne moreš *'pridružiti'*. Iz te vrstice razberemo pomembno zaporedje odločitev, ki jih morata narediti tako fant kot dekle, da zaživita pravo enost v zakonu. Koliko ranjenosti povzroča mladim prezgodnja spolnost, ko še niso dozoreli v odločitvi za večno zvestobo drug drugemu. Ali pa še niso zmožni zapustiti staršev in potem svoje odločitve preverjajo s starši in se čutijo odgovorne njim namesto zakoncu.

Ko se moški in ženska poročita, postaneta *»eno meso«*. Ta enost je polno prikazana v telesni združitvi, spolni intimnosti. Nova zaveza dodaja opozorilo glede te enosti. *»Tako nista več dva, ampak eno meso. Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne ločuje«* (Mt 19,6).

Bog je zelo jasen in konkreten, kakšen dober namen ima zanj in kaj je njuna naloga. *»Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: »Bodita rodovitna in množita se, napolnita*

zemljo in si jo podvrzita; gospodujta ribam v morju in pticam na nebu ter vsem živalim, ki se gibljejo po zemlji!» (1 Mz 1,28).

V zgodbi o padcu prvega človeka beremo, da se je Eva spustila v pogovor s kačo, ki jo je pripravila do tega, da je vzela prepovedani sadež in vanj ugriznila. Očitno je, da pred Evinim padcem Adam ni bil kos svoji odgovornosti. Kača, ki je bila »žival s polja«, je prišla v vrt, ki bi ga moral on čuvati. To nalogo mu je dal Bog. Prav tako bi moral obvarovati svojo ženo pred satanovim napadom, a jo je pustil samo. Adam ni najprej padel v tem, kar je storil, ampak v tem, česar ni. Pred grehom dejanja je pogosto greh opustitve.

Tako Adamov kot Evin padec je pokvaril popolnost odnosa, ki ga je Bog načrtoval, da bi ga imela med seboj. Dinamika prvega greha nam veliko pove o dinamiki naših padcev pred Bogom in padcev v zakonu. Včasih se ustavljamo le ob tem, kdo je kaj izrekel ali naredil, medtem ko greh opustitve preprosto spregledamo. Potem pa se na vsak način trudimo sebe opravičiti. Kot pravi Adamovi otroci krivdo najprej iščemo in vidimo zunaj sebe, sami smo zgolj žrtve okoliščin in ravnanj drugega. Ko Bog Adama povpraša, kaj se je zgodilo, se ta naredi nedolžnega in vso krivdo prevali na ženo in kačo, delno pa tudi na Boga, saj Ga spomni, da mu je ženo dal On.

Vprašanja za pogovor:

1. Božji namen za zakon je, da bi bila eno. Življenje v zakonu je zaznamovano z nenehnim iskanjem te enosti. Kdaj sva po mojem mnenju najbolj eno z zakoncem? Kaj je tisto, kar najbolj pogosto ogroža najino e(di)nost?

2. Vprašanje za žene: kdaj mi je najtežje sprejeti vlogo, ko moram biti v pomoč svojemu možu?

Vprašanje za može: kdaj mi je najtežje priznati, da potrebujem ženo, njen nasvet ali pomoč in jo zanjo tudi prosim?

3. Dvojni padec Adama in Eve nam razkriva dinamiko greha. Običajno je prvi greh moških greh opustitve, ne greh v dejanjih: ne izpolnijo zahtev svoje odgovornosti – najprej do svojih žena, nato do družin. Značilen greh žensk pa je, da presežejo meje svoje avtoritete in si prilastijo vloge mož. Ali se prepoznam v tej zgodbi?